

Smidth-koncernen opgivne krav vedrørende Port Kunda.

Spm. nr. S 197

Til udenrigsministeren (19/10 98) af:

Frank Aaen (EL):

»Vil udenrigsministeren bekræfte, at forhandlingerne under krigen om etableringen af Port Kunda-fabrikken i Estland blev ført og bistået af en kontorchef i Udenrigsministeriet og den daværende minister for offentlige arbejder, der tillige var hovedaktionær i F.L. Smidth, og vil udenrigsministeren redegøre for, i hvilket omfang den danske stat og det daværende Udenrigsministerium i øvrigt fra 1940 til 1945 tilskyndede og medvirkede til, at danske virksomheder kunne etablere virksomhed i Tyskland og i de tysk annekterede områder i Østeuropa, og vil udenrigsministeren oplyse, om sådanne tilskyndelser kan medføre, at den danske stat kan anses for at være part i sager vedrørende disse virksomheder, og kan udenrigsministeren oplyse, om myndighederne på daværende tidspunkt havde kendskab til brug af tvangsarbejdere på de pågældende virksomheder, og hvilke erstatningsmæssige konsekvenser, det kan have i forhold til de, der arbejdede under tvang?«

Svar (28/10 98)

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen): Som anført i mit svar på spørgsmål S 195 har enhver mulighed for at søge oplysninger direkte i kildematerialet og i den historiske litteratur. Jeg tilføjer, at besættelsestiden er den bedst udforskede periode i Danmarks historie.

Jeg ser det derfor ikke som min opgave at bekræfte oplysninger, fremsætte juridiske vurderinger eller redegøre for historiske forhold i forbindelse med den tyske besættelse af Danmark 1940-45.

Spm. nr. S 216

Til økonomiministeren (20/10 98) af:

Frank Aaen (EL):

»Kan ministeren oplyse, hvornår valutaaftalen, som er indgået mellem den danske regering/den kongelige bankkommissær og Nationalbanken med Den Europæiske Centralbank (ECB) og EU's ministerråd, offentliggøres?«

Begrundelse

Den 26. september blev der indgået en valuta-aftale mellem Danmark og ECB, som fastlægger båndet mellem den danske krone og den kommende euro.

Den 2. oktober modtog Europaudvalget et kort notat som redegjorde for det overordnede formål med aftalen. I sidste afsnit af notatet står der at »... Den Europæiske Centralbank og de nationale centralbanker har fastlagt de operationelle detaljer vedrørende ERM2, som snarest vil blive offentliggjort i EF-tidende«.

Men der er stadig ikke kommet detaljer frem om denne nok så vigtige aftale. Men i Børsen d.d. kan man læse et referat af den tyske Bundesbanks månedsberetning, hvor det understreges, at Den Europæiske Centralbanks sikkerhedsnet under kronen først kommer i funktion, når Danmarks Nationalbank har opbrugt alle midler til at sikre kronens kurs. Desuden fremhæves det, at Den Europæiske Centralbank har ret til – diskret – at foreslå valuta-kursjusteringer, hvis den vurderer, at ERM2-valutaernes centralkurs er urealistisk.

Børsen har spurgt Nationalbanken, som siger, at der ikke er noget nyt eller overraskende i Bundesbanks beskrivelse af ERM2-systemet. Kirsten Mordhorst, sekretariatschef i Nationalbanken, siger, at »De citerer simpelt hen fra aftalen, som offentliggøres i sin fulde ordlyd, når den foreligger på alle EU's officielle sprog«.

Aftalen blev som sagt indgået den 26. sept. og i dagene derefter kunne man læse om, hvor positiv aftalen var. Men endnu er den ikke offentliggjort, næsten en måned efter. Normalt får Europaudvalget sådanne dokumenter/notater kort tid efter på originalsproget og en uge eller to senere på dansk.